MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tat-28 ta' Lulju, 2011

Rikors Numru. 633/2011

Fl-Atti tal-Mandat ta’ Żgumbrament numru 118/11 fl-ismijiet:

HSBC BANK MALTA p.l.c.

vs

Doris **CONCHIN** legalment separata minn żewġha Robert Conchin, detentriċi tal-Karta tal-Identita’ numru 946150(M)

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq mill-eżekutata Doris Conchin fit-30 ta’ Ġunju, 2011, għall-finijiet tal-artikolu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, hija talbet li din il-Qorti “bl-applikazzjoni ta’ l-artikolu 281 tal-Kap 12, tappunta r-rikors għas-smigħ, tordna l-allegazzjoni ta’ l-atti tal-Mandat fl-ismijiet premessi, u tordna li jitħassar il-Mandat ta’ Żgumbrament fl-ismijiet premessi” u dan taħt dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni;

Rat id-degriet tagħha tat-12 ta’ Lulju, 2011, li bih ordnat in-notifika lill-parti eżekutanti u qiegħdet ir-Rikors għas-smigħ tal-21 ta’ Lulju, 2011;

Rat it-Tweġiba mressqa fl-20 ta’ Lulju, 2011, mill-Bank intimat eżekutanti li biha laqa’ għall-azzjoni billi, fl-ewwel lok, qalet li r-rikors kien formalment irritu u null għaliex ma sarx b’Rikors Maħluf kif irid l-artikolu 161 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta. Fil-mertu, laqa’ billi qal li huwa meqjus li qabel jinħareġ Mandat il-Qorti li toħroġ l-istess Mandat tkun għamlet l-aċċertamenti tagħha dwar is-siwi tat-talba u huwa minħabba f’hekk li l-liġi ma tridx li ssir oppożizzjoni għall-eżekuzzjoni ta’ Mandat qabel il-ħruġ tagħhom. Żied jgħid li t-talba tal-eżekutata hija fiergħa minħabba li talbiet oħrajn li hija għamlet qabel din tal-lum lill-Qrati ma ntlaqgħux. F’kull każ, it-talba tal-eżekutata m’hijiex tajba għaliex mibnija fuq tifsira ħażina ta’ dak li jgħid l-artikolu 357 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta;

Rat id-dikjarazzjoni magħmula waqt is-smigħ tal-21 ta’ Lulju, 2011, li biha l-avukat difensur tal-Bank eżekutant irtirat l-ewwel eċċezzjoni tiegħu;

Semgħet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tar-Rikors;

Rat id-degriet tagħha tal-21 ta’ Lulju, 2011, li bih ħalliet il-kawża għal-lum għall-provvediment;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni mressqa taħt l-artikolu 281 tal-Kap 12 biex twaqqaf l-eżekuzzjoni ta’ Mandat ta’ Żgumbrament maħruġ fis-27 ta’ Jannar, 2011 fuq talba tal-Bank intimat. It-talba saret wara li l-post li minnu qiegħed jintalab li titneħħa r-rikorrenti eżekutata kien liberat favur l-istess Bank wara proċess ta’ Subbasta fl-istess ismijiet[1]. Ir-rikorrenti tgħid li l-Mandat ma nħariġx sewwa għaliex ma kinux għadhom għaddew erba’ (4) xhur mil-liberazzjoni tal-post favur il-Bank intimat qabel ma l-istess Bank talab il-ħruġ tal-Mandat. Għalhekk, tgħid li kellha tiftaħ din il-proċedura taħt l-artikolu 281 tal-Kodiċi tal-Proċedura biex titlob it-tħassir tal-imsemmi Mandat;

Illi għal din l-azzjoni il-Bank intimat eżekutanti laqa’ billi qanqal il-kwestjoni tas-siwi tal-proċedura użata, u wkoll b’eċċezzjonijiet fil-mertu;

Illi għal dak li jirrigwarda l-<u>fatti marbutin mal-każ</u> jirriżulta li l-Bank intimat (aktar ’il quddiem imsejħa “l-eżekutant”) kien nieda proċeduri biex jirrendi eżekuttiv kuntratt pubbliku ta’ kostituzzjoni ta’ debitu tat-12 ta’ Jannar, 2007, li fih l-eżekutata Conchin dehret bħala garanti solidali mad-debitur hemm imsemmi. Fil-11 ta’ Settembru, 2007, l-eżekutant irrenda l-imsemmi kuntratt eżekuttiv b’ittra uffiċjali għall-finijiet tal-artikolu 256(2) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta. Billi l-eżekutata naqset li twettaq dak mitlub fl-imsemmija ittra uffiċjali, l-eżekutant ressaq talba f’Ottubru tal-2009, biex il-Qorti tordna l-bejgħ b’*sub hasta* tal-post li l-eżekutata kienet offriet bħala sigurta’ għall-garanzija minnha mogħtija. Fis-7 ta’ Diċembru, 2010, il-post kien liberat definittivament favur l-eżekutant. F’Jannar tal-2011, inħareġ il-Mandat attakkat;

Illi l-Qorti sejra tgħaddi biex tistħarreġ l-<u>aspetti ta’ dritt li jirrigwardaw il-każ</u>. Din il-Qorti diġa’ wriet f’deċiżjonijiet oħrajn li hija tat qabel din li hija tal-fehma li l-għan li

[1] Subb. 71/09

għaliha ddaħħlet il-proċedura taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innifsu li, bis-saħħa tiegħu, l-parti eżekutata tbati preġudizzju. Għalhekk ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnfisu li, bis-saħħa tiegħu, l-istess att eżekuttiv ikun inħareġ[2]. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra;

Illi l-liġi ma tgħidx x’tista’ tkun “raġuni valida skond il-liġi”, li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madankollu, in ġenerali, jista’ jingħad li mandat jista’ biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma[3]. Meta l-liġi riedet tfisser f’liema ċirkostanzi jista’ jintalab il-ħruġ ta’ Kontro-mandat, dan qalitu u fissritu b’reqqa, per eżempju, fl-artikolu 836, li jitkellem dwar Mandati kawtelatorji. Il-Mandat mertu ta’ l-kawża preżenti m’huwiex Mandat kawtelatorju;

Illi l-istħarriġ li din il-Qorti trid tagħmel dwar it-talba mressqa quddiemha għandu jkun wieħed fil-parametri stretti tal-azzjoni kif proposta. Xogħol il-Qorti f’din il-proċedura huwa li tara li tagħmel ħaqq mal-partijiet għaliex wara kollox, fi proċedura bħal din, ikun hemm dejjem xi titolu eżekuttiv (bħal sentenza, taxxa ġudizzjarja jew kuntratt) li minnu nnifsu jkun stabilixxa l-mertu tal-kwestjoni. Din il-Qorti, fl-istħarriġ li jmissha tagħmel fi proċedura bħal din, ma tinbidilx f’Qorti ta’ reviżjoni ulterjuri tal-ilmenti fil-mertu dwar it-titolu li jkun;

Illi għalhekk din il-Qorti għandha toqgħod b’seba’ għajnejn biex ma tħallix kwestjoni dwar Mandat maħruġ minn Qorti tinbidel fi kwestjoni ta’ ftuħ mill-ġdid tal-mertu jew billi tħalli li jiddaħħlu fin-nofs kwestjonijiet oħrajn li jista’ jkun hemm

[2] Ara, per eżempju, App. Ċiv. **1.12.2000** fil-kawża fl-ismijiet ***Briffa vs Stones Properties Ltd. noe*** (Kollez. Vol: **LXXXIV.ii.1401**) u App. Ċiv. **25.5.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***K.T.I. vs Serge*** (Kolleż. Vol: **LXXXV.ii.414**)
[3] P.A. AJM **14.11.1994** fil-kawża fl-ismijiet ***Josephine Spiteri vs Anthony Perry et*** (degriet interlokutorju)

bejn il-partijiet involuti f'dak il-Mandat. F'dan ir-rigward, il-Qorti tqis li l-mottiv li jkun wassal lil xiħadd biex jitlob il-ħruġ ta' Mandat m'għandux, bħala regola, ikun raġuni biex il-Qorti tistħarreġ is-siwi tiegħu. Dan jingħad aktar u aktar fejn il-Mandat ikun wieħed eżekuttiv, imsejjes fuq titolu li jkun eżegwibbli;

Illi f'dan il-każ, ir-rikorrenti eżekutata tgħid li l-Mandat ma jgħoddx għaliex inħareġ qabel waqtu, u għalhekk m'huwiex skond il-liġi. Dan l-argument ma jolqotx is-siwi formali tal-att ġudizzjarju fih innifsu li bih intalab il-ħruġ tal-Mandat, iżda l-kwestjoni tat-tempestivita' tiegħu;

Illi l-eżekutata tibni l-każ tagħha fuq id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 357 tal-Kodiċi tal-Organiżżazzjoni u Proċedura Ċivili li jitkellem dwar "żgumbrament wara liberazzjoni". Dak l-artikolu jagħti l-jedd lil min ikun xtara post waqt bejgħ b'irkant taħt l-awtorita' tal-Qorti li, fi żmien erba' xhur mil-liberazzjoni, jitlob b'Mandat ta' Żgumbrament it-tneħħija mill-post tad-debitur jew ta' xi terza persuna li tkun qiegħda żżomm dak il-post bla ebda titolu. Issa l-eżekutata qiegħda tgħid li ma kinux għadhom għaddew erba' xhur minn dak inhar li saret il-liberazzjoni sa dak inhar li ntalab u ntlaqa' l-ħruġ tal-Mandat. Hija tqis li talba bħal dik setgħet issir biss wara li jkunu għaddew erba' xhur minn meta ssir il-liberazzjoni. Il-Bank eżekutant jikkontesta dik it-tifsira u jgħid li t-talba tal-Mandat saret sewwa u fiż-żmien li tagħti l-liġi;

Illi l-Qorti ma ssibx li r-raġuni mogħtija mir-rikorrenti eżekutata hija tajba għaliex il-kliem tal-liġi meqjus sewwa ma jagħtix it-tifsira li qiegħda tagħtihom hi. Biex il-liġi tkun tfisser dak li trid l-eżekutata, l-kliem ried ikun "mhux qabel erba' xhur" jew "wara li jkunu għaddew erba' xhur": il-kliem "fi żmien erba' xhur" ifissru matul iż-żmien ta' erba' xhur. Din it-tifsira toqgħod ukoll mal-verżjoni fl-ilsien ingliż tal-istess dispożizzjoni fejn tintuża l-kelma "*within*". L-għaref difensur tal-eżekutata jgħid li fejn hemm nuqqas ta' qbil fil-liġi bejn il-verżjoni fl-ilsien Ingliż u dik fl-ilsien Malti, għandha tirbaħ il-verżjoni bil-Malti. Iżda, kif intwera, hawn m'hawn l-ebda nuqqas ta' qbil bejn iż-żewġ verżjonijiet, iżda biss it-tħaddim ħażin tal-kliem kif imfisser;

Illi l-Qorti żżid tgħid ukoll li, ladarba l-liberazzjoni hija meqjusa fiha nnifisha bħala titolu eżekuttiv, t-tifsira mogħtija għaż-żmien meta jista' jintalab il-ħruġ tal-Mandat ta' Żgumbrament taqbel ukoll mal-ispirtu tal-liġi dwar l-eżegwibilita' ta' kull titolu eżekuttiv. Il-liġi tuża żminijiet qosra fir-rigward tal-eżekuzzjoni ta' kull titolu eżekuttiv[4], u mkien ma joħroġ li l-liġi trid li l-eżekuzzjoni ta' titoli bħal dawk trid tiddewwem bl-istennija ta' xhur sħaħ qabel ma tkun tista' tintalab;

Illi għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti ma ssibx li għandha tilqa' t-talba tar-rikorrenti eżekutata biex tħassar il-Mandat li nħareġ kontriha;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi billi:

Filwaqt li tastjeni milli tqis aktar l-ewwel u t-tieni talbiet tar-rikorrenti eżekutata, billi diġa' ipprovdiet dwarhom aktar qabel;

Tiċħad it-tielet talba u tilqa' l-eċċezzjonijiet tal-Bank eżekutanti fil-mertu, u ssib li ma ngħatawx raġunijiet tajbin għaliex din il-Qorti għandha tħassar il-Mandat ta' Żgumbrament 118/11 fuq imsemmi, maħruġ kontra r-rikorrenti eżekutata fis-27 ta' Jannar, 2011; u

Tordna lill-istess rikorrenti eżekutata biex tħallas **l-ispejjeż ta' din il-proċedura**.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------

[4] Ara l-artt. 255 u 256 tal-Kap 12